

Dokument nr. 8:104

(2002-2003)

Privat forslag fra stortingsrepresentantene Heikki Holmås, Sigbjørn Molvik og Inga Marte Thorkildsen

Forslag fra stortingsrepresentantene Heikki Holmås, Sigbjørn Molvik og Inga Marte Thorkildsen om tiltak for de bostedsløse

Til Stortinget

BAKGRUNN

I St.meld. nr. 50 (1998-1999) Utjamningsmeldinga, stadfestet Regjeringen at det ikke er akseptabelt at en stor gruppe mennesker er bostedsløse. "Bostedsløshet" er i Norge definert som

"Personer som ikke disponerer egen eid eller leid bolig og er henvist til tilfeldig boalternativ, samt personer som ikke har ordnet oppholdssted for kommende natt. Dette omfatter også personer som oppholder seg på institusjoner, hospits eller liknende som ikke har egen bosted ved eventuell utskrivelse og denne utskrivelsen vil finne sted om to måneder eller mindre. Som bostedsløs regnes også den som bor midlertidig hos slektninger eller venner" (NOU 2002: 2).

I 1997 ble antallet bostedsløse beregnet til i overkant av 6 200 personer.

23 pst. av alle bostedsløse bor på en institusjon eller i fengsel. Når disse kommer ut fra fengselet eller behandlingen fra en institusjon, har de ofte ikke et eget sted å bo. De midlertidige tilbudene fra kommunene er ofte hospits. Hospits, som er å anse som bostedsløshet, blir derfor ofte det eneste tilbudet disse personene får når de kommer ut fra institusjon eller fengsel. Forslagsstillerne mener det er uakseptabelt at det offentlige ikke kan gi bostedsløse et tilbud om varige boliger.

PLIKT TIL Å SKAFFE FOLK SOM KOMMER FRA INSTITUSJON ELLER FENGSEL BOLIG

Mange av de som bor på institusjon er rusbrukere som har vært på avvenning over lengre tid for å bli rehabilitert og rusfrie. Det er et stort problem at mange av disse blir sendt til hospits når de kommer ut fra institusjonene, fordi miljøene rundt hospitsene ofte er det miljøet rusmisbrukerne forsøker å komme vekk fra. I de fleste tilfeller er det kjent når en person er ferdig med soningen i fengselet, eller behandlingen ved en institusjon.

Forslagsstillerne mener derfor at kommunene i samarbeid med fengsel/institusjon må sikre at de som er i fengsel eller institusjon får et tilbud om et varig boligtilbud når de kommer ut. Forslagsstillerne vil derfor be Regjeringen komme med nødvendige lovendringer slik at kommunene får en plikt til å finne bolig til personer som ikke har eget sted å bo, når de kommer ut fra fengsel eller institusjon.

Forslagsstillerne mener også det er svært uheldig at personer som har vært på institusjon for å bli rusfri, blir plassert tilbake i de miljøene de har strevd for å komme seg ut av. Tidligere rusmisbruker og leder i Rusmisbrukernes interesseorganisasjon, Jon Storaas, uttaler i Dagsavisen 30. desember 2002, at

"så godt som alle rusmisbrukere har opplevd å komme rett fra avrusning tilbake til et miljø som ikke har annet å tilby enn rus".

Forslagsstillerne er derfor av den oppfatning at det må nye og andre tiltak til for å få flere av de bostedsløse inn i varige boliger.

ENDRING AV SOSIALTJENESTELOVEN

I dag har kommunene ikke noen plikt til å skaffe bostedsløse noen varig bolig. I lov om sosiale tjenester § 3-4 *Boliger til vanskeligstilte*, står det at

"Sosialtjenesten skal medvirke til å skaffe boliger til personer som ikke selv kan ivareta sine interesser på boligmarkedet".

Etter forslagsstillernes mening gir denne ordlyden ikke sosialtjenesten plikt til å skaffe personer et varig boligtilbud, men gir kommunene anledning til å benytte hospits som et boligtilbud. Forslagsstillerne vil derfor anmode Stortinget om å be Regjeringen fremme forslag om endring av lov om sosiale tjenester § 3-4 *Boliger til vanskeligstilte*, hvor det klargjøres at sosialtjenesten har en plikt til å skaffe folk et varig boligtilbud.

BEDRE STANDARDER PÅ HOSPITS

Forslagsstillerne erkjenner at det vil ta tid å få alle som bor på hospits over i en varig boligtilværelse, og mener derfor at en må ha et regelverk som sikrer en viss standard på døgnovernatting på hospitsene, siden standarden ved dagens hospits er svært varierende. Bergens Tidende har høsten 2002 hatt en debatt om forholdene ved hospitsene i Bergen, som avslører uverdige boforhold ved flere av hospitsene. Forslags-

stillerne er kjent med at det er sendt ut nye retningslinjer for kvalitet i private hospits på høring. Forslagsstillerne er av den oppfatning at det ikke er tilstrekkelig med retningslinjer, men at det må forskriftsfestes kvalitetskrav til hospits som brukes til midlertidig overnatting inntil det er bygget nok varige boliger. (Disse nye retningslinjene må snarest settes i verk slik at den generelle standarden på hospitsene kan bli bedre).

FORSLAG

På denne bakgrunn fremmes følgende

f o r s l a g :

1. Stortinget ber Regjeringen fremme nødvendige lovendringer, slik at kommunene får en plikt til å finne bolig til personer som ikke har eget sted å bo, når de kommer ut fra fengsel eller institusjon.
2. Stortinget ber Regjeringen fremme endring i lov om sosiale tjenester § 3-4 *Boliger til vanskeligstilte*, hvor det klargjøres at sosialtjenesten har en plikt til å skaffe folk et varig boligtilbud.
3. Stortinget ber Regjeringen utarbeide kvalitetskrav til midlertidige overnattingssteder som kommunen henviser bostedsløse til etter lov om sosiale tjenester § 3-4 *Boliger til vanskeligstilte*.

11. april 2003